

Sygn. akt IV KK 9/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

w sprawie **B. R.**

skazanego za czyn z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 3 marca 2022 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego od wyroku Sądu

Rejonowego w D. z dnia 25 marca 2021 r., sygn. akt II K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok w części niezawierającej
rozstrzygnięć o obligatoryjnych środkach karnych w postaci
zakazu prowadzenia pojazdów i świadczenia pieniężnego i w tym
zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w D.
do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w D. z dnia 25 marca 2021 r., sygn. akt II K [...], B. R. został uznany m.in. za winnego czynu kwalifikowanego z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 2). Ta kara jednostkowa została następnie objęta węzłem kary łącznej

w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności (pkt 6). Wyrok zawierał ponadto rozstrzygnięcia w przedmiocie wynagrodzenia obrońcy z urzędu (pkt 7) i kosztów procesu (pkt 8). Jednocześnie wyrok nie zawierał rozstrzygnięć w przedmiocie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, ani świadczenia pieniężnego.

W zakresie czynu kwalifikowanego z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. wyrok Sądu I instancji nie został skutecznie zaskarżony – obrońca B. R. nie wywiódł apelacji, z kolei w zakresie przedmiotowego czynu apelacja prokuratora została pozostawiona bez rozpoznania jako niedopuszczalna, albowiem tego rozstrzygnięcia nie dotyczył wniosek prokuratora o uzasadnienie wyroku (k. 233). Tym samym w omawianej części wyrok Sądu Rejonowego uprawomocnił się w dniu 5 maja 2021 r., tj. w terminie 14 dni od doręczenia obrońcy B. R. wyroku Sądu I instancji wraz z uzasadnieniem (data doręczenia – 20 kwietnia 2021 r., k. 229).

Od powyższego wyroku Sądu Rejonowego kasację w trybie art. 521 § 1 k.p.k. wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go „w zakresie orzeczenia o karze za czyn z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., w części niezawierającej rozstrzygnięć o obligatoryjnych środkach karnych: z art. 42 § 3 k.k. w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzekanego dożywotnio oraz z art. 43a § 2 k.k. w postaci świadczenia pieniężnego” i zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 42 § 3 k.k. i art. 43a § 2 k.k., polegające na nieorzeczeniu wobec B. R. środków karnych w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych oraz świadczenia pieniężnego w kwocie co najmniej 10 000 zł do czego Sąd Rejonowy, zgodnie ze wskazanymi przepisami, był zobowiązany skazując oskarżonego za przestępstwo określone w art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.”. Prokurator Generalny w konsekwencji wniósł o „uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w D. do ponownego rozpoznania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W pierwszej kolejności należy poczynić dwie uwagi natury ogólnej. Po pierwsze uwzględnienie kasacji na niekorzyść skazanego jest w niniejszej sprawie dopuszczalne, albowiem została ona wniesiona przed upływem roku od daty uprawomocnienia się zaskarżonego wyroku (art. 524 § 3 k.p.k.). Po drugie, co zaakcentowano także w uzasadnieniu kasacji, w postępowaniu kasacyjnym jest dopuszczalne uchylene zaskarżonego orzeczenia wyłącznie w części, w jakiej nie zawiera ono rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego, którego zastosowanie było obligatoryjne (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I KZP 21/14, OSNKW 2016, z. 1, poz. 1), na co wskazuje także art. 425 § 2 zd. 2 k.p.k., zgodnie z którym można zaskarżyć brak określonego rozstrzygnięcia.

Rację ma Prokurator Generalny, że zaskarżony wyrok nie zawiera dwóch rozstrzygnięć w przedmiocie środków karnych, których orzeczenie w przypadku skazania za czyn z art. 178a § 4 k.k. jest obligatoryjne: dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (art. 42 § 3 k.k.) oraz świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie co najmniej 10000 złotych (art. 43a § 2 k.k.).

Powyższe uchybienie ma oczywisty wpływ na treść wyroku. Na skutek nieorzeczenia przez Sąd Rejonowy w przedmiocie powyższych środków karnych, do orzekania w przedmiocie których Sąd I instancji był zobowiązany, zaskarżony wyrok nie zawiera rozstrzygnięć o charakterze obligatoryjnym. Powyższe powoduje, że B. R. nie ponosi konsekwencji prawnych swojego czynu, które zgodnie ze wskazanymi przepisami powinien ponieść.

Rozpoznając sprawę ponownie w zakresie, w jakim uchylono zaskarżony wyrok i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania, Sąd Rejonowy w D. będzie zobowiązany uczynić zadość treści norm prawa karnego materialnego i prawidłowo zastosować w sprawie art. 42 § 3 k.k. oraz art. 43a § 2 k.k.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.